

Spis rozdziałów

15038

Tytuł oryginału:

A History of Interior Design

Copyright © 2000
Calmann & King Ltd
© for the Polish edition
by Wydawnictwo
„Arkady” Sp. z o.o.,
Warszawa 2004, 2006

Wszystkie prawa
zastrzeżone.

Tłumaczenie: Bożena

Mierzejewska

Ewa Gorzdek

Redakcja: Katarzyna

Maleszko

Korekta: Maria Witczak

Danuta Brzezińska

Konsultacja: Marek

Machowski (strony

8–171)

Józef Mrozek (strony

172–384)

ISBN 83-213-4279-5

CIP – Biblioteka

Narodowa

Pile, John P.

Historia wnętrza / John Pile ;

[tl. Bożena Mierzejewska,

Ewa Gorzdek]. -

Warszawa : „Arkady”, 2006

Wydawnictwo „Arkady”,

00-344 Warszawa,

ul. Dobra 28,

tel. 635-83-44,

fax 827-41-94

e-mail:

info@arkady.com.pl

www.arkady.com.pl

tel. księgarń wysyłkowej

864-95-50

Wydanie I (dodruk), 2006

Symbol 3475/R

Skład i łamanie:

Agencja MASTER, Łódź

Przód okładki:

Tadao Ando Architect &

Associates,

Kidosaki House, Tokio,

Japonia, 1982–1986

© Shinkenichiku-sha/The

Japan Architect Co. Ltd.,

Japan

Tył okładki:

Jakob Prandtauer,

Antonio Carlone,

Klasztor św. Florian, a,

Linz, Austria, 1718–1724

© Paul H.R. Maeyaert,

Mont de l'Enclus (Orroir),

Belgium

Przedmowa 8

Podziękowania 9

1 Prehistoria i wczesne cywilizacje 10

Świadectwa archeologiczne 10

Pierwsze ludzkie siedziby 10 Dolmeny i kurhany 12

Świadectwa kultur plemiennych 13

Wzór i wnętrze 15

Pierwsze osady stałe 16

Mezopotamia: Sumer 16

Starożytny Egipt 17

Geometria i proporcje 17 Egipskie świątynie i domy 18

Egipskie meble i inne elementy wyposażenia wnętrz 19

2 Cywilizacje klasyczne: Grecja i Rzym 20

Kultury minojska i mykeńska 20

Knossos 20

Mykeny i Tiryns 22

Grecja 22

Świątynia 23

Wnętrza budowli świeckich 25

Kronika: Rozwój Aten 25

Rzym 27

Łuki, sklepienia i kopuły 28

Amfiteatry i łaźnie 30

Świątynie 30

Budowle świeckie 31

Kronika: Koszty utrzymania w starożytnym Rzymie 32

Meble i inne elementy wyposażenia wnętrz 34

Dziedzictwo Rzymu: Technologia 34

3 Wnętrza wczesnochrześcijańskie, bizantyńskie i romańskie 36

Sztuka wczesnochrześcijańska 36

Sztuka bizantyńska 38

Kronika: Mozaiki Rawenny 39

Rawenna 39

Hagia Sophia 40

Budowle świeckie 41

Wczesne średniowiecze: „wieki ciemne” 41

Styl romański 41

Kościół 42

Niemcy 42 Italia 44 Francja 44 Anglia 45 Skandynawia 46

Fortyfikacje i zamki 46

Klasztory i opactwa 48

Kronika: Opactwo w Cluny 48

Domy 49

Wyposażenie

wnętrz 50

Wpływy islamskie 51

Meczet 52

Elementy mauretańskie w hiszpańskim
stylu romańskim 52

4 Dojrzałe i późne średniowiecze 54

Elementy stylu gotyckiego 54

Nowe techniki konstrukcyjne 56

Gotyckie katedry i kościoły 59

Francja 60

Anglia 62

Inne kraje europejskie 64

Gotyckie budowle świeckie 65

Kronika: Prace budowlane w średniowieczu 65

Zamki i pałace 66

Średniowieczne domy 68

Innowacje podnoszące komfort domu 70

5 Renesans we Włoszech 72

Początki humanizmu 72

Renesansowe zainteresowanie
historią 72

Elementy stylu renesansowego 74

Wczesny renesans 75

Brunelleschi 75

Michelozzo 78

Alberti 79

Dojrzały renesans 79

Bramante 79

Pałace 82

Kronika: Vasari o pałacu Farnese 82

Późny renesans i manieryzm 84

Michał Anioł 85

Romano 86

Palladio 87

Vignola 89

Wyposażenie wnętrza 89

Meble 90

Tkaniny 91

6 Barok i rokoko we Włoszech i północnej Europie 92

Elementy stylu barokowego 92

Barok we Włoszech 92

Rzym 94

Bernini 94 Borromini 95

Wenecja 97

Longhena 97

Turyń 97

Guarini 97 Juvarra 99

Barok w północnej Europie 100

Austria 100

11/09/2007

Szwajcaria 103

Niemcy 103

**Meble i inne elementy wyposażenia
wnętrz 106****7 Renesans, barok i rokoko we
Francji i Hiszpanii 108****Francja 108**

Wczesny renesans 108

Dojrzały renesans 112

Barok 116

Wersal 116

Kronika: Ludwik XIV i Wersal 116Luwr 117 Kościoły barokowe 120 Meble i wyposażenie
wnętrz 121

Regencja i rokoko 123

Paryskie hôtels 123 Petit Trianon 123 Meble

z czasów regencji i rokoka 125

Rokoko i neoklasycyzm 125

Empire 127

Kronika: Styl cesarstwa 128

Styl prowincjonalny 129

Hiszpania 131

Plateresco 131

Desornamentado 131

Churrigueresco 132

Meble i inne elementy wystroju
wnętrz 132**8 Od renesansu do stylu
georgiańskiego
w Niderlandach i Anglii 136****Niderlandy 136**

Budowle miejskie 136

Domy prywatne 138

Anglia 139

Styl Tudorów 140

Styl elżbietański 140

Meble elżbietańskie 141

Styl Jakuba 142

Jones 142 Wyposażenie wnętrz w stylu Jakuba 143

Od Karola do Wilhelma i Marii 143

Wren 143 Wyposażenie wnętrz w okresie Karola oraz

Wilhelma i Marii 145

Styl królowej Anny 146

Meble w stylu królowej Anny 147

Okres georgiański 147

Robert i James Adamowie 148

Kronika: Robert Adam i Syon House 148Domy miejskie w okresie georgiańskim 149 Inne typy
budowli 150

Meble i wyposażenie wnętrz w epoce georgiańskiej 150

**9 Ameryka kolonialna
i federalna 154****Style kolonialne w Ameryce Łacińskiej 154****Style kolonialne w Ameryce Północnej 156**

Domy wczesnokolonialne 156

Wczesnokolonialne meble i wyposażenie
wnętrz 157

Kościoły i domy zgromadzeń 158

Amerykański styl georgiański 159

Amerykańskie domy georgiańskie 159

Amerykańskie meble w stylach

georgiańskim i królowej Anny 163

Późnokolonialne budowle publiczne 163

Style federalne 165

Jefferson 165

Bulfinch 166

Thornton i Latrobe 166

Meble w okresie federalnym 169

Inne elementy wyposażenia wnętrz
w okresie federalnym 170**10 Regencja angielska, style historyczne
i rewolucja przemysłowa 172****Okres regencji 172**

Nash 172

Soane 174

Meble okresu regencji 174

Style historyczne 174

Styl grecki 175

Niemcy 175 Anglia 176 Stany Zjednoczone 176

Neogotyck 178

Stany Zjednoczone 178 Anglia 180

Rewolucja przemysłowa 183

Początki uprzemysłowienia

i wynalazki 184

Przemysł i wnętrza 184

Żelazo i szkło 185

Anglia: Paxton 186

Kronika: Opinie na temat Crystal Palace 186

Francja: Labrousse, Baltard i Eiffel 188

11 Epoka wiktoriańska 190**Korzenie stylu wiktoriańskiego 190****Wielka Brytania 192**

Rezydencje 193

Domy klasy średniej i gmachy publiczne 193

Shaw i powrót stylu królowej Anny 194

**Stany Zjednoczone: wariacje
wiktoriańskie 195**

Rezydencje 197

Styl wiejski 198

Styl gontowy 199 Styl Adirondack 200

Wzornictwo shakerystów 200

Kronika: Filozofia shakerystów 201

Pierwsze drapacze chmur 202

Projekt graficzny:
Thomas Manss &
Company
i Richard Foenander
Wybór zdjęć: Susan
BolsomFrontysepis: Gentile
Mansueti, *Cudowne
uzdrowienie córki Ser
Benvegnundo di San Polo*,
ok. 1502–1506.

- Gmachy publiczne 205
 Furness 205
**Meble i inne elementy wyposażenia
 wnętrz 206**
- 12 Ruchy estetyczne 210**
Wielka Brytania: Arts and Crafts 210
 Ruskin i korzenie ruchu Arts and Crafts 210
 Morris 210
 Webb 213
 Inni brytyjscy projektanci 214
 Kronika: Rossetti i estetyczny dom 215
 Związki z modernizmem 218
 Voysey 218 Mackmurdo 218 Mackintosh 219
**Stany Zjednoczone: The Craftsman
 Movement 219**
 Stickley i The Roycrofters 219
 Bradley 220
 Richardson 221
 Greene & Greene i Maybeck 223
Kontynentalna Europa 223
 Niemcy: Muthesius 223
 Holandia: Berlage 225

- 13 Art Nouveau i Wiedeńska
 Secesja 226**
Korzenie i charakterystyka secesji 226
Belgia 229
 Horta 229
 Kronika: Victor Horta i Art Nouveau 229
 Van de Velde 230
Francja 230
 Szkoła Nancy 230
 Guimard 231
 Inni projektanci francuscy 232
Hiszpania 232
 Gaudi 232
Niemcy: Jugendstil 232
 Endell 233
 Riemerschmidt i Behrens 234
Skandynawia 234
Austria: Secesja Wiedeńska 234
 Olbrich 235
 Wagner 236
 Kronika: Otto Wagner i „Architektura
 modernistyczna” 236
 Hoffmann 236
 Loos 238
Stany Zjednoczone 238
 Tiffany 238
 Sullivan 240

- 14 Eklektyzm 244**
Ecole des Beaux-Arts w Paryżu 244
Stany Zjednoczone 247
 Czołowi architekci i projektanci 247
 Hunt 247 McKimm, Mead & White 249
 Budynki publiczne 252
 Wczesne drapacze chmur 252
 Rozwój w dziedzinie dekoracji wnętrz 255
 De Wolfe 255 Wood 255 McMillen 256 Inni
 amerykańscy dekoratorzy 256
 Eklektyzm w profesjonalnej praktyce 256
 Saarinen i Cranbrook Academy 257
 Zredukowany klasycyzm 259
 Eklektyzm dla mas 259
 Domy i apartamenty 259 Meble i akcesoria 260
 Kinoteatry 261
Europa 261
 Skandynawia 263
 Wielka Brytania 264
 Lutyens 264
 Kronika: Sir Edwin Lutyens i Dom Wicekróla w New
 Delhi 264
 Liniowce oceaniczne 265
 Rozprzestrzenienie się eklektyzmu 265

- 15 Narodziny nowoczesności 266**
Frank Lloyd Wright 266
 Wczesne realizacje 266
 Kronika: Filozofia Franka Lloyd Wrighta 269
De Stijl 270
 Mondrian i van Doesburg 270
 Rietveld 271
Pionierzy stylu międzynarodowego 272
 Gropius i Bauhaus 272
 Mies van der Rohe 274
 Prace z lat 20. i 30. XX wieku 274
 Kronika: Mies van der Rohe: Dom Tugendhatów 274
 Emigracja do Stanów Zjednoczonych 276 Późniejsze
 realizacje 277
Le Corbusier 278
 Paryż: rozwój estetyki maszyny 278 Wczesne domy, wille
 i apartamenty 279
 Kronika: Filozofia Le Corbusiera 282
 Urbanistyka 283 Lata powojenne 283 Późne realizacje 285
 Aalto 285
 Kronika: Wizja Alvara Aalto 286

- 16 Art déco i wzornictwo
 przemysłowe 290**
Art déco 290
 Francja 290

Projektanci mebli 290 Projektowanie tkanin 293
Statki oceaniczne 293
Stany Zjednoczone 295
Projektanci z Europy 295 Architektura art déco 295
Wielka Brytania 296
Skandynawia 296

Wzornictwo przemysłowe 297

Loewy i inni projektanci 298
Nauka wzornictwa 300

Projekty rezydencji 301

Kuchnie i łazienki 301
Oświetlenie 302
Tkaniny, dywany i meble 303

17 Styl międzynarodowy w Europie 304

Holandia 306
Niemcy i Austria 306
Włochy 307
Szwajcaria 308
Francja 308
Skandynawia 310
Anglia 311

18 Modernizm w Ameryce 314

Architekci i projektanci 314

Gill 314
Wright: lata 20. i 30. 314
Schindler i Neutra 319
Lescage 320
Goodwin i Stone 321
Gropius i Breuer 321
Mies van der Rohe 322
Johnson 323
Skidmore, Owings i Merrill 324
Eero Saarinen 324

Dekoracja wnętrz: reakcja na nowoczesność 324

Meble i inne elementy wyposażenia wnętrz 325

Knoll 325
Firma meblarska Hermana Millera 327

19 Triumf nowoczesności 328

Włochy 328

Kronika: Gio Ponti: Pirelli Tower 330

Skandynawia 331

Francja 334

Niemcy 334

Holandia 335

Wielka Brytania 335

Stany Zjednoczone 337

Budynki biurowe 341

Projektowanie przestrzeni biurowych 342

Meble biurowe 344

Projektanci wnętrz 346

Meble i inne sprzęty 346

Tkaniny 346

20 Wnętrza końca XX w. 348

Prorocy wzornictwa przyszłości 348

Kahn 348

Pelli 351

Hi-tech 351

Fuller 351

Kronika: Rogers i Piano i Centre Pompidou 353

Rogers i Piano 353

Foster 354

Stirling 356

Kronika: James Stirling 356

Postmodernizm 357

Venturi i Scott Brown 357

Graves 359

Johnson 361

Postmodernizm w Europie 361

Odrodzenie tradycji 362

Greenberg 362

Stern 363

Późny modernizm 364

Pei 364

Gwathmey i Meier 366

Postawy indywidualne 367

Starck 367

Putman 368

Dekonstruktywizm 369

Eisenman 370

Gehry 371

Inne tendencje 373

Na styku Wschodu z Zachodem 373

Prace konserwatorskie 375

Zielone budynki 376

Słownik 378

Bibliografia 384

Źródła ilustracji 388

Indeks 390